

DE OPWEKKING VAN LAZARUS 2 april 2017

“Maak de doeken los en laat hem gaan”. Dat is alles wat Jezus zegt als hij Lazarus tot leven heeft gewekt en de omstanders hem strompelend te voorschijn zien komen uit het graf, zijn handen en voeten omwikkeld met doeken, zijn hoofd bedekt met een zweetdoek. Jezus maakt er geen ophef van. Hij weet dat het niet aan komt op wonderen. “Veel Joden die gezien hadden wat Jezus deed, kwamen tot geloof in hem”, zo eindigt het verhaal van vandaag. Er staat niet dat ze tot geloof kwamen *omdat* ze gezien hadden wat Jezus deed. Er waren er ook, zo blijkt uit het vervolg van het verhaal, die rechtstreeks naar de farizeeën en hogepriesters liepen om te vertellen wat ze hadden gezien. Die besluiten dan Jezus uit de weg te ruimen. Zo begint Jezus’ lijdensweg met de opwekking van Lazarus en hij eindigt met de verrijzenis van Hem zelf. Nee, Jezus weet: wie niet gelooft, zal ook niet door een wonder tot geloof komen. Het gaat niet om het wonder. Het gaat om Jezus, een mens die mensen ten leven wekt.

Twee keer wordt in het evangelie gezegd dat Jezus innerlijk bewogen is en woedend. Woedend over de dood van een dierbare vriend. Woedend omwille van de achterblijvers die hem moeten missen. Het is de woede die in hem de krachten mobiliseert waarmee hij Lazarus uit de dood weet terug te roepen. Met het “laat hem gaan” stuurt Jezus Lazarus terug het leven en de wereld in. De opstanding ten leven is bij Jezus verzet tegen de dood. Volgens een Middeleeuwse legende hadden de joden na Lazarus’ opwekking een hekel aan hem gekregen. Hij was het levende bewijs van Jezus’ messiasschap. Hij was hun een doorn in het oog. Daarom zetten ze hem met zijn twee zussen op een boot zonder roer in de Middellandse zee, en dobberend op de golven, ten prooi aan weer, wind en piraten, landde hij tenslotte aan de kust ergens in Frankrijk. Mensen op onbestuurbare boten op de Middellandse zee, dat kennen we. Verleden week zijn er weer 200 mensen verdronken. Jezus zegt: ‘Ontsteek in woede, en breng de mensen tot leven’. Overal in de wereld gaat de dood tekeer, slachtoffers waar je ook kijkt. Kijk niet weg, maar wek tot leven, waar je maar kan. Laat je bewegen, ontsteek in woede.

En wat met de dood in ons eigen leven? Wat met de ontwrichting die iemands dood in ons leven teweeg brengt, de verslagenheid, de pijn van het iemand nooit meer zien, het gevoel dat het eigen leven tot stilstand komt, het jarenlange stille verdriet, het gevoel van onrechtvaardigheid en diepe onmacht? De dichteres Anna Enquist verloor haar dochter door een verkeersongeluk op de Dam in Amsterdam. In de pijn van het gemis zocht zij haar overal: op “de straathoek waar zij niet staat, bij de fietser die haar rug leent, in de stilte van haar telefoon”. Onophoudelijk zoekt zij haar overal waar ze komt, dwangmatig. Ze heeft zich

vastgezet in haar lichaam, als een permanente kramp. Dit is geen leven meer. Jezus zegt: "Maak de doeken los en laat hem gaan". We binden onze doden vast, om hen te behouden. We koesteren hun beeld en dragen het met ons mee. Maar zonder dat we het merken is het steeds minder degene die we kenden. Door de pijn van het gemis heen kan de ander ons niet bereiken. We moeten de doden los laten en laten gaan. Dan komen ze bij ons terug en zien we weer hun glimlach, horen hun stem, voelen hun hand op onze schouder. Gemakkelijk is het niet, en vaak lukt het niet. Maar als het lukt, als we aanvaarden zonder verbetenheid, niet met de kiezen op elkaar, als we vrede krijgen met de dood door er vrede mee te sluiten, dan komen we tot leven, samen met hen die we verloren hadden.

Mogen wij woede en verzet leren, en vrede en aanvaarding, amen.